

Pekka Järvinen

2007-03-23

SFS:N TOIMINTA VUONNA 2006

Seuraavassa tarkastellaan lyhyesti SFS:n toimintaa vuonna 2006 Kauppa- ja teollisuusministeriön ja Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n vuodelle 2006 solmitun tulossopimuksen sisältämien asioiden osalta.

Toiminta tulostavoitteittain

1. Standardisoinnin infrastruktuuri on kansainväliset mitat täyttävä

1.1 Kansainväliseen toimintaan osallistuminen (CEN, ISO)

- SFS vastaa Suomen kansainvälisten velvoitteiden täyttymisestä sekä suomalaisten näkökantojen esilletuomisesta

Liiton edustajat ovat mukana ISON ja CENin eri elimissä tuomassa esiin suomalaisia näkemyksiä näiden järjestöjen toimintaa kehitettäessä. Pohjoismaisella yhteistyöllä on voitu vaikuttaa siihen, että CENin hallituksen alaisiin valmisteleviin työryhmiin on saatu tarpeellinen pohjoismainen edustus. Vuoden 2007 alusta Suomella on CENin IT-ryhmän puheenjohtajuus, puheenjohtajana Pekka Järvinen, SFS. ISON toiminnan ja ennen kaikkea uuden teknisen työn seurantaan panostetaan entistä enemmän.

Suomella on hoidossaan kaksi CENin teknisen komitean sihteeristöä (CEN/TC 124 "Timber Structures" (Metsäteollisuus ry) ja CEN/TC 343 "Solid Recovered Fuels" (SFS)). Komiteoiden työ rahoitetaan pääasiassa teollisuuden panostuksella.

1.2 Keskusjärjestötehtävät

- SFS vastaa siitä, että Suomessa on tarpeita vastaava standardikanta
- yhteistyö sidosryhmien (jäsenet, toimialayhteisöt, viranomaiset, ..) on tehokasta ja tuloksellista

Standardisointilautakunnan kokoonpano on toimikaudella 2005 – 2007 kattava ja lautakunta pystyy tehokkaasti ja tuloksellisesti täyttämään toimintasäännössä sille asetetut tehtävät: kansallisen standardisointitoiminnan koordinoimisen ja kansainväliseen standardisointiin vaikuttamisen. Lautakunta toimii mm. CEN BT:n kansallisena taustaryhmänä.

EU:n neuvoston päätöslauselma (1999) ja siihen liittyvät neuvoston päätelmät (2004) korostavat mm. kansainvälisten ja eurooppalaisten standardien käyttöä EU:n lainsäädännön yksinkertaistamisessa sekä tähdentävät standardisointiprosessin avoimuuden ja tehokkuuden tärkeyttä. Lisäksi komission lokakuussa 2005 julkaiseman Eurooppalaisen standardisoinnin toimintasuunnitelman (Action Plan for European Standardisation) sisältämät toimenpide-ehdotukset ovat alkaneet toteutua ja johtaneet toimenpiteisiin esim. palveluiden ja nanoteknologian osalta.

Eri hallinnonalojen viranomaisten osallistumista edistävä seminaari järjestettiin 15.3.2006. Tilaisuuteen oli kutsuttu sekä toimialayhteisöt ja standardisointilautakunnan jäsenet että keskeiset ministeriöistä standardisointiin osallistuvat asiantuntijat. Tilaisuuden ensimmäisenä tavoitteena oli tiedottaa sekä valmisteilla olevista uuden ja yleisen menettelytavan (New Approach ja Global Approach) säädösmuutoksista että EU:n standardisointipoliittisista linjauksista. Tilaisuuden toisena keskeisenä tavoitteena oli avata keskustelu viranomaisten mahdollisuudesta osallistua ja vaikuttaa oman hallinnonalansa standardisointiin. Eri viranomaispuheenvuoroissa tuotiin esille vakava huolestuminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien heikkenemisestä. Syksyn 2006 ja talven 2007 aikana on KTM:n ja SFS:n kesken keskusteltu mahdollisista jatkotoimenpiteistä, joihin palataan kevään 2007 aikana.

Pekka Järvinen

2007-03-23

Viranomaisten osallistumista hallinnonalaansa koskevien (mandatoitujen) standardien kääntämiseen on käsitelty direktiivikohtaisissa toimialayhteisöjen ja vastuuviranomaisten välisissä tapaamisissa. Keskustelut osoittivat, että toimialayhteisöjen käännössuunnitelmat ovat linjassa viranomaisten näkemysten kanssa suomenkielisten käännösten tarpeesta. Loppuyhteenveto tilanteesta esitetään kevään 2007 aikana.

KTM:n hoitama kansallinen mandaattien konsultointi on sujunut asiallisesti ja kaikkia osapuolia kuullen.

Marraskuussa 2006 järjestettiin SFS:n ja sen toimialayhteisöjen yhteinen seminaari FORUM 2006 ”Standardeilla menestystä liiketoimintaan”. Seminaarin tavoitteena oli sekä lisätä nykyisen verkoston tietoisuutta kansallisesta järjestelmästä ja sen toimivuudesta että tarjota uusille potentiaalisille tahoille tietoa standardisoinnista ja mahdollisuuksista osallistua siihen. Kokemukset seminaarista olivat hyvät ja rohkaisevat. Vastaava seminaari on päätetty järjestää myös vuonna 2007.

Laaja selvitys tietotekniikan standardisoinnin järjestämisestä saatettiin loppuun vuoden 2006 aikana. Vastuu toimialan standardisoinnista on SFS:llä, joka alkuvuonna 2007 vahvistaa henkilöresurssiaan tehtävän vaatimukset täyttäväksi. KTM:n ja SFS:n välillä tehtyä tulossopimusta täydennettiin tältä osin tammikuussa 2007.

1.3 Standardisoinnin tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito

- SFS huolehtii siitä, että toiminnan edellyttämät tietojärjestelmät ovat toimivat ja ajanmukaiset

SFS käyttää omien kansallisten vastinkomiteoidensa komiteatyöskentelyssä Livelink-pohjaista sovellusta, jonka käyttö ISOssa ja CENissä laajenee. ISO esittelee ja ottaa käyttöön vuonna 2007 uuden, kansallisille komiteoille kehitetyn käyttöliittymän, ja yhä useampien ISON komiteoiden aineiston ollessa keskitetyksi saatavilla, tulee ajankohtaiseksi harkita alustan käyttöä myös toimialayhteisöissä kansallisen komiteatyön hyödyntämiseen.

Kansallisen Finsta-standarditietojärjestelmän uusimiseen tähtäävä projekti käynnistyi keväällä 2006. Tavoitteena on saada uusi standarditietojärjestelmä tuotantokäyttöön talven 1.6.2007. Projektin yhtenä tavoitteena on laajentaa tietojärjestelmän käyttö myös kaikkiin toimialayhteisöihin ja saada kattavasti mm. kaikkia työkohteita koskevat vaihetiedot järjestelmään.

1.4 SFS edistää tiedottamalla standardisointia ja standardien hyödyntämistä

- standardisointia ja sen hyödyntämistä edistävää tiedotusta tehostetaan eri tiedotuskanavia käyttäen

SFS:n verkkosivusto on tärkeä kanava standardisoinnin tunnetuksi tekemiselle – sen on tarjottava ajantasaiset perustiedot standardisoinnista kiinnostuneille. Sivusto standardiluetteloineen ja tilausmahdollisuuksineen palvelee myös standardien helppoa saatavuutta.

SFS-tiedotus -lehti on myös tärkeä tiedottamisen kanava. Lehden sisältöä on painotettu standardisoinnista ja sen hyödyistä kertoviin artikkeleihin. Vuonna 2006 lehdessä on kerrottu mm. standardisointiin läheisesti liittyvistä säädöksistä, biopolttoaineiden standardisoinnista, tietoturvallisuudesta, palvelujen standardisoinnista sekä standardien merkityksestä innovaatioissa.

Standardeista levitettiin tietoa mm. Ergonomiayhdistyksen vuosikokouksessa ja Teknologiateollisuuden sekä Tietoasiantuntijat ry:n ja Suomen Tekniset Dokumentoijat ry:n seminaareissa. Standardisointi oli laajasti esillä MuoviPlast-, Kunnossapito- ja Hallinto-lehdissä sekä useissa eri metalliteollisuuden lehdissä. Esitteiden käyttöä tiedotuksen tukena lisättiin.

Pekka Järvinen

2007-03-23

SFS on käynnistänyt yhteistyön toimialayhteisöjen kanssa tavoitteena erityisesti lehdistöviestinnän kehittäminen.

- 1.4.1 WTO-tiedotuskeskus ja kirjasto täyttävät kansainväliset vaatimukset ja asiakastarpeet
- WTO-tiedotuskeskus toimii tehokkaasti asiakkaiden tarpeen mukaisesti
  - SFS pitää yllä EU-toimintaan liittyviä luetteloita yhdenmukaistetuista standardeista sekä uuden menettelytavan direktiivien suomalaisista yhteyspisteistä
  - kirjaston palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita

WTO-tiedotuskeskus on toimittanut vuoden 2006 loppuun mennessä muiden maiden notifikaatioita 1723 kpl halukkaille asiakkaille.

SFS ylläpitää www-sivuillaan (<http://www.sfs.fi/julkaisut/newapproach>) luettelo New Approach -direktiiveihin liittyvistä kansallisista harmonisoiduista standardeista. Luettelo päivitetään vähintään kerran kuukaudessa. Sivuilta on linkki direktiivien suomalaisiin yhteyspisteisiin.

Lisäksi direktiivin 98/34 mukaisesti SFS informoi kaikista aloitettavista puhtaasti kansallisista standardisointiprojekteista CENin tekemän vuosiraportin välityksellä EU-komissiolle. SFS ilmoittaa CENille myös kaikki EN-standardien kansalliset implementoinnit. Ilmoitusmenettely tulee helpottumaan uuden Finsta-tietokannan myötä. Kirjaston asiakkaille on avattu online-palvelun käyttömahdollisuus.

2. Toimialayhteisöjen avustaminen on tehokasta ja tuloksellista

- Toimialayhteisöavustusten jakokriteerejä pidetään ajan tasalla yhteistyössä KTM:n kanssa, ja niitä sovelletaan tehokkaasti. Toimialayhteisöjen työn tuloksellisuutta seurataan vuosiraporttien avulla. Kokouskohtaiset matkaraportit ovat myös saatavilla.

KTM:n maksupäätös vuoden 2006 avustuksille mahdollistaa niiden joustavan ja tehokkaan käytön. Toimialayhteisöavustus on keskeinen avustusinstrumentti sekä standardien sisältöön vaikuttaessa että suomenkielisten käännösten laadinnassa, mikä ratkaisevalla tavalla tukee standardien jalkauttamista elinkeinoelämän ja yhteiskunnan käyttöön.

Toimialayhteisöt ovat omissa vuosiraporteissaan raportoineet yksityiskohtaisesti avustusten käytöstä toimintaansa ja standardisointitulosten saavuttamisesta. Toimialayhteisöt eivät kuitenkaan ole laajasti esittäneet näkemyksiä toiminnan vaikuttavuudesta. Tämä vaikuttavuutta koskeva raportointivelvollisuus tulee tarkasteltavaksi vuonna 2007 päivitettäessä avustustenjakohjetta vuodelle 2008.

3. KTM:n hallinnonalan standardisointiprojektit hoidetaan hallinnonalan tarpeiden mukaisesti

- Huolehditaan seuraavien KTM:n hallinnonalan standardien laadinnasta:
- mittayksiköt
  - akkreditointi-, sertifiointi-, tarkastus- ja testaustoiminnalle asetettavat vaatimukset
  - elintarvikkeet, lastenhoitotarvikkeet ja lelut sekä kuluttajansuojaan liittyvät standardit

Vuoden 2006 aikana kauppa- ja teollisuusministeriön projektirahoituksella on rahoitettu SFS:ssä edellisten vuosien tavoin vaatimustenmukaisuuden arviointiin, suureisiin ja mittayksiköihin (Mittayksikkökomitea TK 102), leluihin ja lastenhoitotarvikkeisiin (Lelut ja lastenhoitotarvikkeet -komitea TK 110) sekä elintarvikkeisiin liittyvän standardisoinnin kansallista sihteeristötoimintaa.

Näiden komiteoiden työstä raportoidaan liitteessä 2.

Pekka Järvinen

2007-03-23

4. SFS hoitaa pohjoismaista ympäristömerkintäjärjestelmää Suomessa KTM:n kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti

Ympäristömerkinnän toiminta on vuonna 2006 ollut suunnitelman mukaista.

Ympäristömerkintä on osallistunut vuoden 2006 aikana pohjoismaisen ympäristömerkinnän kriteerien laadintaan paperi- ja puualueen koordinaattorin, kahden projektipäällikön sekä tuoteryhmävastuuhenkilöiden työpanoksen avulla.

Loppuvuonna markkinoitiin Joutsenmerkkiä yritysasiakkaille KTM:ltä saadun markkinointiavustuksen turvin.

Pohjoismaisesti teetetyssä asiakastyytyväisyyskyselyssä SFS-Ympäristömerkintä sai useassa kysymyksessä Joutsenmerkinnän parhaimmat tulokset.

Ympäristömerkinnän luvanhaltijoilta saatavat tulot ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna. Pohjoismaisen ympäristömerkin hoitoa koskevan sopimuksen jatkosta ja päivittämisestä neuvoteltiin vuoden 2006 aikana, ja uusi sopimus allekirjoitettiin tammikuussa 2007.

5. Tunnusluvut

Standardien läpimenoaika oli joulukuun lopulla 90 päivää. Tämä vastaa tarkalleen asetettua max. 3 kk:n läpimenoaikatavoitetta. Standardit on pääsääntöisesti (99,9 %) implementoitu 6 kk:n määräajan puitteissa. Muut seurattavat tunnusluvut ovat liitteessä 1.

LIITE 1 Tunnusluvut
LIITE 2 KTM:n hallinnonalaan liittyvä standardisointi